

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M. T.**, bývajúceho v M., proti odporcom **1/ M. V.**, bývajúcej v T., **2/ I. V.**, bývajúcemu v T., **3/ V. V.**, bývajúcemu v T., zastúpeným JUDr. M. Š., advokátom v M., **o určenie, že listina o vydedení nebola napísaná vlastnou rukou poručiteľa a ním podpísaná, o určenie, že dôvody vydedenia nie sú dané a určenie, že vydedenie je neplatné**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 11 C 302/2000, o dovolaní odporcov 1/ - 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. septembra 2007, sp.zn. 5 Co 241/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcov 1/ - 3/ **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom zo 6. apríla 2006, č.k. 11 C 302/2000-228 konanie v časti návrhu navrhovateľa, ktorým žiadal určiť, že listinu o vydedení zo dňa 24. decembra 1999 nenapísal vlastnou rukou a vlastnoručne ju nepodpísal I. V. r.č. X. zastavil. Zároveň určil, že dôvody vydedenia navrhovateľa jeho otcom I. V., r.č. X., ktorý zomrel X., uvedené v listine o vydedení zo dňa 24. decembra 1999, nie sú dané. Návrh navrhovateľa v časti, v ktorej žiadal určiť, že vydedenie je neplatné, zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu v sume 9 764,-- Sk na účet Okresného súdu Martin do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Konanie v časti návrhu, v ktorej navrhovateľ žiadal určiť, že listinu o vydedení zo dňa 24. decembra 1999 nenapísal vlastnou rukou a vlastnoručne ju nepodpísal poručiteľ I. V. zastavil súd na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom

v príslušnej časti. Výrok o tom, že dôvody vydedenia navrhovateľa nie sú dané, odôvodnil súd tým, že navrhovateľ nemôže znášať dôsledky vydedenia, keď situáciu, že o poručiťa neprejavil opravdivý záujem, spôsobil v značnej miere sám poručiť. Zamietnutie návrhu navrhovateľa v časti, v ktorej žiadal určiť, že vydedenie je neplatné, odôvodnil tým, že určenie neexistencie dôvodov vydedenia spôsobuje neúčinnosť tohto jednostranného právneho úkonu a nie jeho neplatnosť. Neplatnosť právneho úkonu môže nastať len z dôvodov uvedených v ustanovení § 37 až § 40a Občianskeho zákonníka, ktoré však v predmetnom prípade nie sú dané. Preto je právny úkon vydedenia potrebné považovať za platný, avšak vzhľadom na jeho neúčinnosť sa naň nemôže prihliadať v dedičskom konaní po poručiťovi I. V.. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie odporcov 1/ - 3/ rozsudkom z 20. septembra 2007, sp.zn. 5 Co 241/2006 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o určení, že dôvody vydedenia navrhovateľa jeho otcom I. V., ktorý zomrel dňa X., uvedené v listine o vydedení zo dňa 24. decembra 1999, nie sú dané a v časti výroku súdu o náhrade trov prvostupňového konania ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V ostatnej časti ponechal rozsudok súdu prvého stupňa nedotknutý. Odporcom 1/ - 3/ uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania v sume 2 764,-- Sk, do troch dní na účet právnej zástupkyne JUDr. V. Č.. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Mal za to, že súd prvého stupňa dospel k správne názoru, keď určil, že dôvody vydedenia navrhovateľa jeho otcom nie sú dané. Taktiež mal za to, že výrok o náhrade trov prvostupňového konania plne zodpovedá ustanoveniu § 142 ods. 2 O.s.p., to znamená, pomernému úspechu a neúspechu vo veci zo strany účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie odporcovia 1/ - 3/, ktorí navrhli rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Namietali, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Mali za to, že poručiť I. V. bol oprávnený na vydedenie navrhovateľa v zmysle § 469a ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka, nakoľko tento o poručiťa trvalo neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať. Podľa ich názoru prvostupňový i odvolací súd pochybili, keď zaujali stanovisko, že práve poručiť zaviniť, že medzi navrhovateľom

a porúčiteľom sa nevyvinul blízky citový vzťah pre nezáujem zo strany porúčiteľa. Mali za to, že takéto jednostranné prenesenie zodpovednosti v citovej oblasti je nesprávne a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberali skutkový a právny stav veci, tak ako ho uvádzali v konaní pred súdmi.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporcov 1/ - 3/ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednáwanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa

zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľov 1/ - 3/ boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľmi 1/ - 3/ vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli

dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcov 1/ - 3/ v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcom 1/ - 3/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. augusta 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková